

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 567
van **FREYA SAEYS**
datum: 15 juni 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Woonzorgcentra (wzc's) - Outbreakplannen

Bijlage 11 bij het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) Woonzorg heeft het in artikel 26 over het beleid dat een woonzorgcentrum (wzc) voert rond onder meer het voorkomen van infecties en de afzondering van bewoners die lijden aan een infectie met besmettingsgevaar. Het wzc moet beschikken over de nodige procedures, producten en materiaal om dat beleid te kunnen toepassen. De procedures moeten op een systematische wijze worden uitgewerkt en in overeenstemming zijn met de praktijk.

Tijdens de coronacrisis werden in een beperkt aantal voorzieningen crisismanagers ingezet. Zij ervoeren dat de outbreakplannen die wzc's en voorzieningen voor personen met een handicap hadden opgesteld heel wat mankementen vertoonden.

Wzc's hebben duidelijk geen ervaring met het opstellen van outbreakplannen of met crisisbeheersing. De plannen waren op papier wel in orde, maar waren niet getest of geoefend op voorhand. Het personeel was onvoldoende op de hoogte van wat er moest gebeuren. Er was ook duidelijk een tekort aan kennis met betrekking tot kruisinfecties en preventie.

1. Werd door de overheid een sjabloon ter beschikking gesteld aan wzc's voor het opstellen van een procedure om om te gaan met infecties en de afzondering van bewoners die lijden aan een infectie met besmettingsgevaar? Zo niet, zou het, gelet op de ervaringen tijdens de coronacrisis, niet zinvol zijn om een dergelijk sjabloon ter beschikking te stellen?
2. Wordt er door de overheid een kwaliteitstoets gedaan op de procedures die voorzieningen moeten hebben?
3. Worden deze procedures getest in de praktijk in niet-crisistijden om te kijken waar moet worden bijgestuurd?
4. Hoe wil de overheid remediëren aan het kennistekort op het vlak van kruisinfecties en preventie? Kan daarvoor een beroep gedaan worden op de kmo-portefeuille om opleidingen in te kopen met betrekking tot preventie bij expertisecentra?

ANTWOORD

op vraag nr. 567 van 15 juni 2020

van **FREYA SAEYS**

1. De bijlage 11 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers is in werking getreden op 1 januari 2020.

Voor de op deze datum erkende en geplande woonzorgcentra zijn er in deze bijlage specifieke overgangsbepalingen opgenomen die het volgende bepalen:

- De woonzorgcentra of gedeelten van woonzorgcentra die op 1 januari 2020 erkend zijn, behouden hun erkenning volgens de regels die op 31 december 2019 van toepassing zijn. Ze beantwoorden uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van het besluit van 28 juni 2019 en hoofdstuk 3 van de bijlage 11;
- Als over een aanvraag tot erkenning van een woonzorgcentrum of een gedeelte van een woonzorgcentrum op 31 december 2019 nog geen beslissing is genomen, wordt de aanvraag verder behandeld met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die op 31 december 2019 van toepassing zijn. In geval van erkenning beantwoordt het woonzorgcentrum of het gedeelte van het woonzorgcentrum uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van het besluit van 28 juni 2019 en hoofdstuk 3 van de bijlage 11.
- De woonzorgcentra of gedeelten van woonzorgcentra die op 31 december 2019 voorafgaand vergund zijn, kunnen worden erkend met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die op 31 december 2019 van toepassing zijn. Zij beantwoorden uiterlijk op 31 december 2022 aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van het besluit van 28 juni 2019 en hoofdstuk 3 van de bijlage 11. In afwijking hiervan kan het woonzorgcentrum of het gedeelte van het woonzorgcentrum onmiddellijk erkend worden met toepassing van de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 38 van het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019, artikel 4 van het besluit van 28 juni 2019 en hoofdstuk 3 van de bijlage 11, als de initiatiefnemer van het woonzorgcentrum dat uitdrukkelijk vraagt bij het insturen van de erkenningsaanvraag.

Deze overgangsbepalingen impliceren dus dat de woonzorgcentra pas uiterlijk op 31 december 2022 zullen moeten voldoen aan de nieuwe en aangepaste erkenningsvoorwaarden vervat in de bijlage 11 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juni 2019. Tot zolang moeten zij blijven voldoen aan de erkenningsvoorwaarden vervat in de bijlage XII van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van mantelzorgers en gebruikers, uitgevaardigd op basis van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009. Deze overgangsbepalingen zijn tot stand gekomen in nauw overleg met de vertegenwoordigers van de sector.

Het agentschap was op het ogenblik van de uitbraak van de coronapandemie volop bezig met het opmaken van allerlei bijkomende regelgeving, sjablonen en formulieren ter verdere uitvoering van de nieuwe regelgeving. Deze werkzaamheden zijn

noodgedwongen tijdelijk on hold gezet gezien personeel en middelen van de betrokken diensten maximaal zijn moeten ingezet worden voor de bestrijding van de coronapandemie.

Ik wil er toch de aandacht op vestigen dat ook in de bijlage XII van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers in artikel 20 al het volgende bepaald wordt: "Het woonzorgcentrum voert een beleid ter preventie van infectieziekten. Bij vaststelling van een infectieziekte worden de gepaste maatregelen getroffen. De minister kan daarvoor nadere regels bepalen." Er werd geen specifiek ministerieel besluit uitgevaardigd gezien hiervoor sectoroverschrijdende richtlijnen door het agentschap uitgevaardigd werden.

De afdeling preventie en infectiebestrijding van het agentschap maakt immers al een aantal jaren een werkinstrument infectiepreventie dat via diverse kanalen ter beschikking gesteld wordt van het werkveld. In de update van het najaar 2019 wordt bv. uitgelegd wat de verschillende types isolatie zijn en welke persoonlijke beschermingsmaterialen (BPM) dan moeten gebruikt worden. Tevens zijn er voor de voorzieningen isolatiekaarten beschikbaar om uit te hangen aan de ingang van de kamer.

Het agentschap is op dit moment bezig met een uitwerking van de onderwerpen waar de voorzieningen een plan over moeten opmaken. De maatregelen die tijdens de pandemie reeds zijn afgekondigd vormen daarvoor de basis. De voorzieningen moeten dit dan vertalen naar hun lokale situatie.

2. Er wordt geen systematische kwaliteitstoets gedaan van deze procedures. Een voorziening bepaalt zelf hoe ze haar procedures ontwikkelt en uitschrijft. Op die manier vormen ze voor de voorziening de basis om haar werking op een kwaliteitsvolle en aanvaarde manier te organiseren en te borgen. Het uitvaardigen van de kaderrichtlijnen door de Taskforce biedt aan de voorzieningen een houvast en kan helpen om het noodplan/draaiboek zo volledig mogelijk te maken.
3. Zorginspectie focust heel sterk op de dagelijkse praktijk in voorzieningen. Procedures op papier worden enkel gecontroleerd indien uit de toetsing van de praktijk blijkt dat er geen systematiek zit in de werking of dat er belangrijke elementen ontbreken. Dat kan wijzen op het onvoldoende kennen van de procedures of op het feit dat de procedure onvoldoende is geënt op de werkelijkheid van de werkvloer. Op dat moment kan worden nagegaan op welke wijze de praktijk afwijkt van de procedure maar steeds vanuit het oogpunt dat de praktijk de kwaliteit weergeeft die men beoogt met de procedures.
4. Op basis van de voorwaarden die voor de KMO-portefeuille worden gesteld (bij een eerste screening), zullen sommige woonzorgcentra op deze portefeuille beroep kunnen doen. VZW's kunnen hierop echter bijvoorbeeld geen beroep doen. Het is aan het Vlaams agentschap Innoveren & Ondernemen om een finale screening en goedkeuring te doen.

De Vlaamse overheid zal in de toekomst verder blijven inzetten op het verbeteren van kennis op het vlak van kruisinfecties en preventie.